

Vejledning til SEAL-behandling

De aktuelle resultater fra forskningsprojektet SEAL.DK (kun en tredjedel er erstattet med fyldning efter 5 år) peger på, at forsegling af aktiv, okklusal caries med plastlak kan være en rigtig god, tandbevarende behandling.

Forskningsprojektet fortsætter 5 år endnu, og der vil komme flere, og mere detaljerede, resultater om behandlingen og forudsætningerne for dens succes. Men 5-års resultaterne er så lovende, at det forekommer fornuftigt at tilbyde SEAL-behandling i daglig praksis under visse betingelser. Derfor denne vejledning.

Følgende betingelser for tilbud om SEAL-behandling bør være opfyldt:

1. Okklusal caries (normalt vurderet som fyldningskrævende)
2. Cariesangrebets udstrækning - vurderet radiologisk - bør højst strække sig halvvejs ind i dentinen.
3. Kontrol af forsegling og cariesprogression gennemføres klinisk og radiologisk efter 1 og 3 år, og derfor bør patientens tilknytning til tandplejetilbuddet være stabil.
4. Forseglingens kvalitet er afgørende for at man kan forvente standsning af cariesprogressionen, hvorfor den skal udføres *lege artis*.

Klinisk procedure:

1. Rengør okklusalfladen med tandpasta og stiv profylakseborste i mikromotor. Brug evt. en sonde til at sikre at fissursystemet er rent.
2. Anlæg om muligt kofferdam, tørlæg, æts okklusalfladen i **60 sek.** med 35 % fosforsyre gel i de dele af fissursystemet som skal forsegles. Gelen kan evt. gnubbes ned i fissurerne under ætsning med en quickstick.
3. Der sprayes i **20 sek.** og tørlægges.
4. Hvis den ætsede overflade kontamineres med saliva; genæts i 10 sek. og spray i 5 sek.
5. Applicer 99 % alkohol¹ på det ætsede område og pust tørt. Dette **gentages**. Pas på at der ikke er vand i luftsprøjten.
6. Applicer forseglingsmaterialet med knopsonde eller engangs-pensel/rør. Det er vigtigt at der kun kommer plast på den ætsede del af fissursystemet, da overfyldning medfører afbrækning af kanter, dvs. dårlig kanttilslutning, som kan bevirke at forseglingen kommer til at gøre mere skade end gavn.
7. Vent **20 sek.** for optimal penetration i ætsrelieffet. Lyspolymeriser i min **2 x 20 sek.**
8. Kontroller overgangen mellem plast og tand med sonde. Der må ikke være spalter eller overskud.
9. Tjek om forseglingen er for høj med artikulationspapir. Der må ikke være okklusion på platen. Fjern overskydende plast med grøn sten eller pudse-diamant og polér forseglingen med gummipolerer under vandkøling.

¹ skal håndteres korrekt for at kunne holde koncentrationen på 99 %. Efter anbrud af flasken kan alkoholen evt. trækkes op i engangssprøjter som forsegles med en gummikop eller en hjemmelavet prop af fx putty.